



RPW/2790/2023 P  
Data: 2023-01-11

I ZASTĘPCA  
KOMENDANTA WOJEWÓDZKIEGO  
POLICJI  
z siedzibą w Radomiu

Radom, dnia 3 stycznia 2023 r.

M - .....<sup>47/23</sup>/3639/22

Egz. ....<sup>1</sup>.....

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2023 -01- 11
ZAL. ....	NR .....

Pan Przemysław Kazimirski

*Dyrektor Zespołu  
„Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur”  
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich*

Odnosząc się do *Raportu* (l. dz. KMP.570.13.2022 z dnia 20.12.2022 r.) *Przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur z wizytacji pomieszczenia dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia zlokalizowanego przy Komendzie Miejskiej Policji w Radomiu* informuję, że zostały podjęte działania zmierzające do realizacji zaleceń i rekomendacji zawartych w *Raporcie*.

Poniżej przedstawiono zakres działań naprawczych zrealizowanych zarówno na poziomie wojewódzkim jak i powiatowym, w odniesieniu do poszczególnych punktów wskazanych w zaleceniach zawartych w przedłożonym dokumencie.

#### Zalecenie nr 1:

**Zaprzestanie praktyki rutynowej kontroli osobistej zatrzymanych przed umieszczeniem w PdOZ. Kontrola osobista powinna być stosowana jedynie w wyjątkowym, uzasadnionym specyfiką przypadku i po dokonaniu indywidualnej oceny ryzyka, zgodnie ze standardami wskazanymi w pkt 7.1 niniejszego raportu**

Funkcjonariusze pełniący służbę w PdOZ, wykonując czynności służbowe w granicach swoich ustawowych zadań i kompetencji celem niedopuszczenia do zaistnienia zdarzeń i wydarzeń nadzwyczajnych zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 11 Zarządzenia nr 130 Komendanta Głównego Policji z dnia 7 sierpnia 2012 roku w *sprawie metod i form wykonywania zadań w pomieszczeniu dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia /z późn. zm./*, są zobowiązani dokonać sprawdzenia prewencyjnego, o którym mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku *o Policji* (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1882 ze zm.). Sprawdzeniu prewencyjnemu są poddawane osoby zatrzymane, doprowadzone w celu wytrzeźwienia, skazane lub tymczasowo aresztowane zarówno przed przyjęciem ich do PdOZ, wydaniem, przekazaniem, zwolnieniem, po opuszczeniu pokoju, przed wprowadzeniem do niego, przed przeniesieniem do innego pokoju, w przypadku zaginięcia elementu wyposażenia, w innych uzasadnionych okolicznościach oraz w przypadkach podyktowanych względami bezpieczeństwa. Kwestię sprawdzenia prewencyjnego reguluje art. 15g Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku *o Policji* oraz §1 pkt 8 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 lutego 2020 r. w *sprawie postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów* (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 192).

Osoby zatrzymane, doprowadzane lub pozbawione wolności przez Policję, objęte czynnościami policjantów w związku z pobytem w miejscach prawnej izolacji poddawane są obligatoryjnemu sprawdzeniu prewencyjnemu. Celem przeprowadzenia takiego sprawdzenia jest znalezienie i odebranie przedmiotów, których użycie ze względu na ich właściwości może spowodować zagrożenie życia lub zdrowia lub bezpieczeństwa osób przebywających w takich pomieszczeniach. Przede wszystkim będą to przedmioty, które ze względu na ich kształt, wymiary, masę, tnącą powierzchnię, ostre zakończenie, zawarty materiał łatwopalny lub wybuchowy – niewłaściwie użyte – mogą spowodować zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego lub mienia. Podczas sprawdzenia prewencyjnego osoby znajdującej się w policyjnym miejscu detencji, policjant powinien żądać wydania do depozytu przedmiotów niebezpiecznych, w tym sznurowadeł, pasków itp. przedmiotów. W stosunku do osób zatrzymanych, doprowadzonych lub konwojowanych sprawdzenie prewencyjne może polegać na żądaniu zdjęcia przez osobę odzieży i obuwia, a w przypadku niewykonania polecenia – zdjęciu obuwia lub odzieży, jak również dokonaniu oględzin ciała osób.

Czynności te wykonuje się w sposób umożliwiający osobie pozostawienie części odzieży na ciele, a po sprawdzeniu zdjętej odzieży – jej włożenie przed zdjęciem pozostałej niesprawdzonej części odzieży oraz w warunkach zapewniających poszanowanie jej intymności.

Mając na uwadze zalecenia przedstawicieli KMPT, celem zapewnienia właściwej realizacji przedmiotowego zadania, co roku podczas zaplanowanych cykli szkoleniowych z treścią art. 15g Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku *o Policji*, który reguluje problematykę sprawdzenia prewencyjnego są cyklicznie zapoznawani wszyscy funkcjonariusze Wydziału Konwojowego KWP zs. w Radomiu pełniący służbę w PdOZ. Ponadto aspekty prawne regulujące czynności sprawdzenia prewencyjnego i kontroli osobistej oraz rekomendacje przekazane przez KMPT w aspekcie dokonywania ww. czynności w sposób dwuetapowy, są każdorazowo omawiane zarówno podczas lokalnych doskonałeń zawodowych jak i odpraw/narad służbowych. W PdOZ zlokalizowanym przy KMP w Radomiu sprawdzenie prewencyjne przed osadzeniem osoby zatrzymanej w pokoju PdOZ realizowane jest w pomieszczeniu nie objętym monitoringiem wizyjnym. W przypadku realizacji sprawdzenia prewencyjnego połączonego z koniecznością odsłonięcia ciała realizowane jest z poszanowaniem godności osobistej zatrzymanego i za każdym razem jest ono realizowane przez osobę tej samej płci. Jednocześnie nadmienić należy, iż o poprawności sposobu przeprowadzenia tej czynności przez policjantów Sekcji II Wydziału Konwojowego KWP zs. w Radomiu świadczyć może brak skarg ze strony osób umieszczonych w PdOZ. W przypadku gdyby w toku sprawdzenia prewencyjnego osób zatrzymanych, doprowadzonych lub konwojowanych ujawniono broń lub przedmioty (art. 15 ust. 1 pkt 5 UoP), sprawdzenie to traktuje się jako kontrolę osobistą z czego sporządzany jest na wniosek osoby kontrolowanej odpowiedni protokół. Ponadto zaznaczyć należy, że fakt dokonania sprawdzenia prewencyjnego, o którym mowa w Ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 roku *o Policji* jest każdorazowo dokumentowany w książce przebiegu służby.

#### **Zalecenie nr 2:**

**Każdorazowe odnotowanie w dokumentacji zatrzymanego cudzoziemca informacji o stopniu komunikatywności w języku polskim zarówno w mowie jak i piśmie jak również informacji o tym w jakim języku przekazano zatrzymanemu pouczenia o przysługujących prawach i obowiązkach**

Przedmiotową kwestię reguluje art. 244 § 2 kpk, który stanowi, iż zatrzymanego należy natychmiast poinformować o przyczynach zatrzymania i o przysługujących mu prawach, w tym o prawie do skorzystania z pomocy adwokata lub radcy prawnego, do korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza, jeżeli nie włada w wystarczającym stopniu językiem polskim, do złożenia oświadczenia i odmowy złożenia oświadczenia, do otrzymania odpisu protokołu zatrzymania, do dostępu do pierwszej pomocy medycznej. Dodatkowo obowiązek udziału tłumacza w trakcie czynności procesowych zawarty został w art. 204 kpk, który wskazuje, iż należy wezwać tłumacza, jeżeli zachodzi potrzeba przesłuchania głuchego lub niemego, a nie wystarcza porozumienie się z nim za pomocą pisma, osoby niewładającej językiem polskim.

Tłumacza należy również wezwać, jeżeli zachodzi potrzeba przełożenia na język polski pisma sporządzonego w języku obcym lub odwrotnie albo zapoznania strony z treścią przeprowadzanego dowodu. Przysługujące prawa są każdorazowo realizowane przez funkcjonariuszy dokonujących zatrzymania osoby (do których dyspozycji pozostaje taka osoba), a potwierdzeniem tego faktu jest adnotacja sporządzona przez tłumacza w protokole zatrzymania osoby oraz druku pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego, gdzie zapisy informują, iż osoba została poinformowana o przyczynach zatrzymania oraz o przysługujących jej prawach w języku dla niej zrozumiałym. Natomiast odnosząc się do samego pobytu w PdOZ powyższa kwestia uregulowana została w regulaminie pobytu stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 czerwca 2012 r. w sprawie pomieszczeń przeznaczonych dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, pokoi przejściowych, tymczasowych pomieszczeń przejściowych i policyjnych izb dziecka, regulaminu pobytu w tych pomieszczeniach, pokojach i izbach oraz sposobu postępowania z zapisami obrazu z tych pomieszczeń, pokoi i izb (z późn. zm.), gdzie zgodnie z § 1 ust. 2 osobie nieznającej języka polskiego przyjmowanej do pomieszczenia zapewnia się możliwość porozumiewania w sprawach dotyczących pobytu w pomieszczeniu za pośrednictwem tłumacza. W takim przypadku, jeśli zachodzi potrzeba komunikowania dyżurny PdOZ kontaktuje się z jednostką lub komórką, do której dyspozycji pozostaje zatrzymany celem konieczności wezwania tłumacza, co jest odnotowywane w książce przebiegu służby. Ponadto kopie regulaminów pobytu w PdOZ tłumaczone na języki obce znajdują się w systemie *e-komenda* w zakładce *wzory druków* gdzie m.in. dokumentowany jest przebieg pełnionej służby czy ewidencja osób umieszczonych w pomieszczeniu.

#### **Zalecenie nr 3 i 4:**

**Regularne weryfikowanie danych teleadresowych instytucji stojących na straży praw człowieka, których katalog jest w pokojach izby oraz wskazanie dokładnych danych teleadresowych właściwej miejscowo prokuratury oraz sądu i umieszczenie ich w wykazie instytucji stojących na straży praw człowieka, który udostępniony jest w pokojach izby**

Po otrzymaniu przedmiotowego raportu z przeprowadzonej wizytacji tego samego dnia zaktualizowane zostały wszystkie dane teleadresowe instytucji stojących na straży praw człowieka oraz dodano do tego wykazu dane teleadresowe właściwych miejscowo prokuratury oraz sądu. Dodatkowo Naczelnik Wydziału Konwojowego KWP zs. w Radomiu za pismem l.dz. M-3643/22 z dnia 21 grudnia 2022 r. informację o konieczności weryfikacji przedmiotowych danych rozesłał do wszystkich jednostek policji garnizonu mazowieckiego, w których zlokalizowane są policyjne miejsca prawnej izolacji. Ponadto przedmiotowe zagadnienie będzie na bieżąco monitorowane.

#### **Zalecenie nr 5:**

**Poszerzenie katalogu oferowanych szkoleń o zagadnienia wskazane w pkt 7.3 niniejszego raportu**

Mając na uwadze przedmiotowe zalecenie powizytacyjne Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur Kierownictwo Wydziału Konwojowego nawiązało kontakt z Sekcją Psychologów KWP zs. w Radomiu, celem przeprowadzenia w 2023 roku w ramach zajęć lokalnego doskonalenia zawodowego dla policjantów Wydziału Konwojowego pełniących służbę w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia, cyklu szkoleń z prelegentami posiadającymi merytoryczne przygotowanie z zakresu:

- komunikacji interpersonalnej;
- przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu;

Ponadto przedmiotowa problematyka będzie szeroko omawiana podczas okresowych porad służbowych.

Reasumując wyrażam przekonanie, że podjęte działania skutecznie przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa osób umieszczanych w PdOZ oraz prawidłowej, zgodnej z obowiązującymi przepisami realizacji zadań służbowych, ze szczególnym uwzględnieniem bezwzględnej nienaruszalności praw i wolności człowieka.

Nadmieniam, że kwestia poszanowania godności i praw osób przebywających w miejscach detencji funkcjonujących w jednostkach Policji, zlokalizowanych na terenie garnizonu mazowieckiego, pozostaje w naszym stałym i szczególnym zainteresowaniu.



*insp. Jakub Gorczyński*

Wyk. 2 egz.

Egz. nr 1 – adresat

Egz. nr 2 – a/a

Do wiadomości: Naczelnik Wydziału Kontroli KWP zs. w Radomiu, Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji zs. w Radomiu ds. Ochrony Praw Człowieka, Naczelnik Wydziału Konwojowego BP KGP.

Opr./wyk.: S.T

RTJ – 26/22